

Asia: LVM/891/03/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Liikenne- ja viestintäviraston perustamisesta, Liikennevirastosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys

Yleiset kommentit hallituksen esityksestä

Suomen Varustamot kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä liikennehallinnon virastouudistukseen liittyen. Lausuntopyyntöissä toivottiin kiinnittämään erityistä huomiota esityksen arvioituihin vaikutuksiin.

Uudistuksen tavoitteet ovat hyvät, toimintojen selkeyttäminen, sääntelyn sujuvoittaminen, uusien digitaalisten palvelujen kehitystyön tukeminen sekä tuottavuuden ja vaikuttavuuden lisääminen ovat kannatettavia. Toimintaympäristön ja asiakastarpeiden muutoksiin vastaaminen on erityisen kannatettava tavoite.

Resurssien monipuolinen ja tehokas käyttö on kannatettava tavoite, mutta samalla on huolehdittava riittävän syvän substanssiosaamisen säilymisestä, ylläpidosta ja uudistumisesta.

Yleisperustelut

Yleisperustelujen johdannossa todetaan, että virastouudistuksen ja liikenteenohjauksen yhtiöittämisellä parannetaan toiminnan taloudellista tehokkuutta ja kannattavuutta sekä lisätään toiminnan ja hinnoittelun läpinäkyvyyttä. Hallituksen esityksestä ei selviä, miten ja millä keinoin nämä tavoitteet on tarkoitus saavuttaa tai tarkoittaako tämä muutoksia asiakasmaksuihin ja hinnoitteluun.

Asiakaslähtöisyys ja asiakaslähtöiset toimintamallit tulisi olla virastouudistuksen keskiössä. Merenkulkijoiden väylämaksuilla (välillisesti) katettavat turvallisen ja sujuvan navigoinnin varmistavat palvelut - talvimerenkulku, merikartoitus, väylänpito ja liikenteenohjaus - hajoavat kolmen eri organisaation vastuulle, joka voi heikentää toimintojen synergiaa sekä asiakaslähtöisyyttä. Liikenteenohjauksen vastuut lisäksi jakautuvat esityksen mukaan kolmen eri organisaation vastuulle. Tämä edellyttää erityisen huomion kiinnittämistä tiedonkulkuun, prosessien selkeyteen ja

nopeuteen, sekä osaamisen varmistamiseen, jotta hajautetut vastuut eivät aiheuta turvallisuuden heikkenemistä tai toiminnan tehottomuutta.

Virastouudistushankkeella on vaikutus myös mm. etäluotsauskokeiluun. VTS toiminnon yhtiöittäminen valtion erityisvirastoksi on ratkaisevassa asemassa koska VTS-tilannekuva on etäluotsauksen perusedellytys. Luotsauksen ja VTS-toiminnon synergiat tulisi hyödyntää täysimääräisesti ja toimintamallit rakentaa asiakaslähtöisesti. LVM on päättänyt, että etäluotsauskokeilu myönnetään yksinoikeutena Finnpilot Pilotage Oy:lle. Suomen Varustamojen kanta on, että kokeiluluvan olisi myös voinut hakea yksityinen Trafim audittoima luotsausyrittäjä. Tämä olisi ollut linjassa Suomi-kuvan rakentamisen kanssa ulkomailla, edelläkävijämaana missä kaiken tyyppinen kokeilutoiminta on mahdollinen kuten kokeilutoiminta etäluotsaukselle ja miehittämättömillä aluksilla.

Digitalisaation sekä kyber- ja tietoturvallisuuden osalta näemme uudistuksessa positiivisia vaikutuksia. Toimintaympäristön muutosten, mm. digitalisaation ja automaation lisääntymisen myötä myös tieto- ja kyberturvallisuushat lisääntyvät. Liikennehallinnon tiivis yhteistyö ja osaamisen laaja hyödyntäminen kyberturvallisuuskeskuksen kanssa on kannatettavaa.

Yksityiskohtaiset perustelut

-

Lakiehdotukset

-

Tuurnala Tiina
Suomen Varustamot ry